

UNESCO sündmused

Haagi konventsiooni ja selle 2. protokoll osalisriikide üldkogu

23.-25.11.2009 toimus UNESCO peakorteris Haagi konventsiooni ja selle 2. protokoll osalisriikide üldkogu. Eestit esindas üritusel Kultuuriministeeriumi asekancler Anton Pärn, kes oma sõnavõttus andis ülevaate kahe aasta jooksul Haagi konventsiooni raames tehtust, ning kes valiti ka konventsiooni 2. protokoll osalisriikide üldkogu raportööriks. Üldkogul võeti vastu 2. protokoll rakendusjuhised ning valiti kuus uut liiget rahvusvahelisse komiteesse. Kandidaate oli 7, valituks osutusid Argentiina, Austria, Itaalia, Rumeenia, Šveits ja Iraan. Eestil on kavas sellesse komiteesse kandideerida 2011. aastal.

6. täiskasvanuhariduse konverents Belemis

6. UNESCO konverents täiskasvanuhariduse valdkonnas, CONFITEA IV, toimus 1.–4.12. 2009 Brasiilias, Belemis. Sellised konverentsid toimuvad iga kaheteistkümneme aasta tagant ning on oluliseks verstapostiks valdkonna arengus. 6. konverentsi lõppdokument on platvormiks järgnevatele poliitilistele diskussioonidele ning kaitseb täiskasvanute õppimist globaalsel tasandil. Põhisõnum suunab tähelepanu sellele, et täiskasvanute õpivajaduste tunnustamisel ja neile õpivõimaluste loomisel on aeg liikuda sõnadelt tegudele. „Nüüd on aeg tegudeks, sest mittetegutsemise hind on liiga kõrge“, öeldakse konverentsi lõppdokumendis, mille kiitsid heaks rohkem kui 1500 osavõtjat 156st riigist. Erilist tähelepanu pöörati faktele, et maailmas on seni üle 770 miljoni täiskasvanu, kes ei oska lugeda ega kirjutada. Oma lõppsõnavõttus ütles konverentsi president, Brasiilia haridusminister Fernando Haddad: „Meil on väga suur lootus, et pärast Belemi oleme valmis ühendama kõik jõud ja garanteerima kõikidele maailma kodanikele lugemise ja kirjutamise oskuse“. Konverentsi tähtsust aitab hinnata fakt, et selle avas uus UNESCO peasekretär Irina Bokova. Eestist osales konverentsil emeriitprofessor Talvi Märja, kes nimetati koos Serbiaga II valimisgrupi esindajateks redaktsioonigruppi, kelle roll lõppdokumendi aruteludel oli kaitsta täiskasvanuharidust laiemas kontekstis kui vaid kirjaoskuse tasandil, ning märkida selle olulisust jätkusuutliku arengu kontekstis. *Belem Framework for Action* rõhutab, et „täiskasvanute õppimisel ja haridusel on kriitiline roll vastamaks tänastele kultuurilistele, majanduslikele, poliitilistele ja sotsiaalsetele väljakutsetele“.

Samas rõhutatakse selles dokumendis, et täiskasvanuharidus on krooniliselt alarahastatud ja alaväärtustatud, täiskasvanute koolitajatele pole loodud vajalikke tingimusi arenguks ning puuduvad ka vastavad järelevalvemehhanismid. Kõiki liikmesriike kutsutakse üles olukorra radikaalseks muutmiseks.

©Foto: UNESCO (2009). Pildil: Talvi Märja

EuroMAB nõupidamine 27.-30. oktoobril 2009 Slovakkias

EuroMAB on UNESCO programmi Inimene ja Biosfäär (MAB) regionaalne võrgustik, mis hõlmab Euroopa, Põhja-Ameerika ja Venemaa. EuroMABi nõupidamised toimuvad iga kahe aasta järel, eelmine oli Türgis ja järgmine on plaanitud Rootsi. Seekordsel, Slovakkias Tatra mägede jalamil Stara Lesnas toimunud nõupidamisel tõstatati küllaltki põhimõttelisi küsimusi ja võeti vastu otsuseid, mis võivad oluliselt muuta senist programmi toimimist. Nimelt on liikmesriikide esindajad pikemat aega väljendanud rahulolematust EuroMABi hajusa organisatsiooni ja ebaselge staatuse üle. Seekord võttis MABi sekretariaat ette põhjaliku ajurunnaku, et sõnastada prioriteetid, liikumissuunad ja vormilised küsimused. Väga intensiivsete töötubade tulemusel sõnastati nõupidamisel järgmised põhitõed: vajadus defineerida EuroMABi liikmelisus ja organisatsiooni identiteet, eriti ülemaailmse biosfääri kaitsealade võrgustiku suhtes; vajadus korrastada juhtimissüsteem, millel oleks oma reeglid ja protseduurid; vajadus kindlustada pikaajaline rahastus; vajadus paremaks ühildamiseks teiste võrgustike ja rahvusvaheliste organisatsioonidega. Mil määral õnnestub senine hajus süsteem korrastada sõltub juhtkomiteest, kuhu valiti Slovakkia, Türgi, Rootsi, Kanada ja Venemaa esindajad. Eriti Rootsi roll EuroMABis kasvab ja neil on soov rajada mitu uut biosfääriala. Eestist osalesid nõupidamisel Keskkonnaameti nõunik Arvo Kullapere ja Toomas Kokovkin MTÜst Arhipelaag, kellest viimane esines ettekandega plenaaristungil ja juhtis ühte töögruppidest.

Eesti valiti UNESCO maailmapärandi komitee liikmeks

23.-28.10.2009 toimus UNESCO peakorteris Ülemaailmse kultuuri- ja looduspärandi kaitse konventsiooniga ühinenud riikide 17. üldkogu. Üldkogu raames toimusid ka valimised maailmapärandi komiteesse, valituks osutus ka Eesti. 21-liikmelise komitee 12 vabale kohale kandideeris kokku 30 riiki. Komitee uuteks liikmeteks said lisaks Eestile veel Etioopia, Iraak, Kambodža, Lõuna-Aafrika Vabariik, Mali, Mehhiko, Prantsusmaa, Šveits, Tai ning Venemaa (mandaat 2009-2013). Komitee koosseisu kuuluvad varasemast Austraalia, Bahrein, Barbados, Brasiilia, Hiina, Egiptus, Jordaania, Nigeeria ja Rootsi (mandaat 2007-2011). Üldkogul kinnitati maailmapärandi fondi liikmemaksuks tavapärane 1% riigi põhilikmemaksust. Lisaks arutati ettepanekuid valimistega seotud protseduurireeglite muutmiseks, et tagada geograafilise tasakaalu printsiip; maailmapärandi fondi olukorda; komitee ja üldkogu töömeetodeid; konventsiooni tulevikku selle 40. aastapäeva künnisel ning hinnati globaalse strateegia elluviimise edukust. Selle strateegia eesmärgiks on pärandi erinevaid vorme peegeldav, geograafiliselt tasakaalustatud ja usutav maailmapärandi nimekiri, mis hetkel on ohtlikult kaldu kultuuripärandi ja Euroopa poole. Korraldati ka infotund komitee uutele liikmetele ja tutvustati järgmise komitee istungi päevakorda, mis toimub 25.07-03.08 2010 Brasiilias. Üritusel osalesid professor Mart Kalm Eesti Kunstiakadeemiast, Urve Sinijärv Keskkonnaministeeriumist, Margus Rava ja Kersti Kirs Eesti saatkonnast Prantsusmaal, Margit Siim UNESCO ERKist.

Maailmapärandi infopäev Kultuuriministeeriumis

23.11.2009 toimus Kultuuriministeeriumis 30 inimese osavõtul maailmapärandi teabepäev, mille eesmärgiks oli anda taustainfot maailmapärandi temaatika kohta. Lähiajal seisab Eestil ees maailmapärandi komitee töös osaleva meeskonna moodustamine. Eesti Kunstiakadeemia professor Mart Kalm rõhutas oma avasõnavõtus tõhusa meeskonna moodustamise vajadust, et komitee tööga auga toime tulla. Margit Siim UNESCO ERKist rääkis maailmapärandi konventsiooni ABCst ja aktuaalsetest väljakutsetest, maailmapärandi komitee rollist ja ülesannetest, väljapaistva ülemaailmse väärtuse mõistest ning nimekirja kandetaotluste esitamise ja hindamise protseduurist. Riin Alatalu Tallinna Kultuuriväärtuste Ametist andis ülevaate sellest, kuidas käib maailmapärandi komitee teavitamine pärandiobjektide seisukorrast. Tema kolleeg Liina Jänes tutvustas perioodilise aruandluse nõudeid ja Tallinna kogemusi. Üritust juhatas Marika Valk UNESCO ERKist.

Maailmapärandi perioodiline aruandlus

Maailmapärandi konventsiooni osalisriigid peavad iga kuue aasta tagant esitama maailmapärandi komiteele aruande konventsiooni rakendamise ja maailmapärandi nimekirja kantud kultuuri- ja loodusväärtuste seisukorra kohta. Euroopa regiooni riigid tegelesid aruandlusega 2005/2006, järgnes kaheaastane analüüsiperiood. Järgmise perioodilise aruandlusega alustatakse Euroopas 2012, maailmapärandi komitee hindab Euroopa aruannet 2014. Põhja- ja Baltimaade aruandlust koordineerib Põhjamaade maailmapärandi keskus NWHF.

9.12.2009 toimus Stockholmis Põhjamaade ja Balti riikide koordinatsioonikohtumine, kus anti ülevaade eelmisest aruandlusest, tutvustati eelseisvaga seonduvat ning arutati edasist tegevuskava. Euroopa jaoks kõige olulisemateks küsimusteks peeti maailmapärandi objektide piiride ja puhvertsoonide täpsustamist; maailmapärandi riiklike eelnimekirjade ajakohastamist ja harmoneerimist regioonides; väljapaistva ülemaailmse väärtuse formuleeringute koostamist ning sellest formuleeringust lähtuvate kaitsekorralduskavade koostamist. Eestile tehti ettepanek korraldada 2010.a oktoobris kahepäevane Põhja- ja Baltimaade seminar väljapaistva ülemaailmse väärtuse formuleeringute teemal. Riigid koostavad seminariks formuleeringud, mida kommenteerivad NWHF ning ICOMOSi, ICCROMi ja IUCN esindajad. Hiljemalt 1.02.2011 peavad riigid formuleeringud UNESCOle esitama. Osalejad tegid ka ülevaate aruandluse ettevalmistamise seisust. Eestis tehtud tööd tutvustas perioodilise aruandluse kontaktisik Liina Jänes Tallinna KVAs. Üritusel osales ka Margit Siim UNESCO ERKist

Estonia maja tuleviku ümarlaud

Rahvusoper Estonia ja UNESCO ERK initsiatiivil toimusid 27.10.2009 ja 24.11.2009 Estonia teatri talveaias Estonia maja tuleviku ümarlaud, kus arutati vajadust uute ruumide järele. Meedias kerkis jõuliselt teema võimalikust juurdeehitusest Tammsaare parki. Juurdeehitust planeeriti alale, mis kuulub Tallinna vanalinna kaitsevööndisse ning hõlmab looduskaitse all olevat parki. Selline tegevus oleks kindlasti toonud kaasa UNESCO maailmapärandi komitee sanktsioonid. Seetõttu lepiti ümarlaual kokku, et Estonia teatrile juurdeehitust ei tule. Probleemide lahendamiseks otsustati moodustada töögrupp selge lähteülesandega uue ooperiteatri projekteerimiseks ja ehitamiseks. Esimene lahendus vajav küsimus on ooperiteatri uus asukohavalik, mis nõuab ka avalikku arutelu. Ümarlaual osalesid esindajad kultuuriministeeriumist, Eesti Arhitektide Liidust, Tallinna LPAs, Tallinna KVAs, Muinsuskaitseametist, Eesti Muinsuskaitse Seltsist, ARHETONist ja ICOMOS ERKist.

Balti riigid kavandavad ühist laulu- ja tantsupeo konverentsi

25.11.2009 toimus Tallinnas Balti riikide kohtumine, et arutada UNESCO vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja kuuluva laulu- ja tantsupeo konverentsi korraldamist. Selliste ekspertkohtumiste korraldamine on üks osa UNESCOle esitatud ühisest tegevuskavast.

Eesti tegevused

Järgmise aasta oktoobris Lauulu- ja Tantsupeo SA eestvõttel plaanitav konverents on järjekorras juba neljas. Seekordseks teemaks pakkus Eesti välja „Laulu- ja tantsupidu meedias: võimalused ja ohud.“ Kohtumisel arutati konverentsi teemapüstitusi ja korralduslikke küsimusi. Järgmine ettevalmistav kohtumine toimub 7. 04. 2010 Riias ja konverents ise 12.-14.10. 2010 Pärnus. UNESCO ERKi esindas kohtumisel Margit Siim.

UNESCO ülemaailmse filosoofiapäeva tähistamine

Tartu Ülikooli eetikakeskus ja UNESCO ERK tähistasid 9. 12 TÜ raamatukogus ülemaailmset filosoofiapäeva. Avasõnavõtuga esines UNESCO ERK nõukoja liige prof Margit Sutrop. Professor Timo Airaksinen Soomest rääkis teemal „Õnn ja õnnelik ühiskond“. Dr. Paul McLaughlin Iirimaa esines ettekandega „Õnn, hedonism ja humanism“. Ürituse raames toimus ka noorte kõnevõistlus teemal „Kas õnn on universaalne, kultuurist sõltuv või isiklik?“. Kõnevõistlusele saadeti 19 tööd, millest žürii valis võistlusele 10. Kolmeliikmelisse žüriisse kuulusid dr. Marek Volt (TÜ filosoofia osakond), Nelli Jung (TÜ eetikakeskus) ja kirjanik Jan Kaus. Žürii hinnangul oli parim esineja Barbara Lehtna (TÜ tudeng), parima sisuga kõne oli Karmen Stimmeril (Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasium). Peapreemia sai Mareta Moring (Gustav Adolfi Gümnaasium). Äramärkimist leidis ka Liis Lohuri kõne. Publiku lemmiku valimised olid väga tasavägised: Mareta Moringu järel jäid neli kõnelejat jagama teist kuni viiendat kohta.

UNESCO Eesti ühendkoolide koordinaatori konkurs

Novembris kuulutas UNESCO ERK välja avaliku konkursi UNESCO Eesti ühendkoolide koordinaatori kohale. Koordinaatori tööülesanneteks on arendada ning laiendada Eesti UNESCO ühendkoolide võrgustikku. Eesti keskendub lähiaastatel töös ühendkoolidega järgmistele teemadele: jätkusuutlik areng ja kultuuridevaheline dialoog (k.a. sallivus, lõimimine, maailmaharidus, inimõigused, arengukoostöö). Kandidate avaldas soovi 20 inimest. Vestlusvoor kandidaatidega toimub jaanuaris. Žüriisse kuuluvad Kerli Gutman UNESCO ERKist, Katrin Rein HTMist ja Anne-Ly Reimaa Kultuuriministeeriumist.

UNESCO tegevust tutvustav saatesari Vikerraadios

Novembris alustas UNESCO ERK koostööd Vikerraadioga tutvustamaks UNESCO tegevust. Plaanis on anda ülevaade UNESCO toimimismehhanismidest, tegevusvaldkondadest ja rääkida sellest, mida on UNESCOI pakkuda Eestile ja Eestil läbi UNESCO maailmale. 16. novembril toimus esimene sissejuhata saade Vikerraadio reporteritunnis, kus räägiti UNESCO ajaloost ja struktuurist, strateegilistest eesmärkidest

ja peamistest tegevussuundadest. Sõna said Eesti alaline esindaja UNESCO juures Margus Rava, vastvalitud Eesti esindaja UNESCO maailmapärandi komitees Mart Kalm ja UNESCO ERK peasekretär Marika Valk. Edaspidistes saadetes räägivad erinevate valdkondade eksperdid oma koostööst UNESCOga.

UNESCO osalusprogrammi taotlusvoor on avatud

UNESCO ERK ootab **22. jaanuarini 2010** osalusprogrammi projekte e-posti aadressil unesco@unesco.ee. Eelistatud on projektid järgmistest valdkondadest: säästva arengu haridus; kaasav haridus; informatsiooni- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) hariduses; maailmaharidus; teaduseetika; „Inimene ja biosfäär“ programm, „Rahvusvaheline hüdroloogiaprogramm“; inimõigused; kultuuriline mitmekesisus; maailmapärand; vaimne kultuuripärand; sõnavabadus ja ajakirjanduseetika; juurdepääsu tagamine informatsioonile ja teadmistele kasutades IKT vahendeid; digitaliseerimine.

UNESCO ERK eelistab taotluste hindamisel rahvusvahelisi koostööprojekte rahvuslikele. Eriti oodatud on teistele riikidele suunatud projektid, milles Eesti on nõustaja rollis. Esmalt toimub rahvuslik eelvoor, kust kuni 10 edukamat pääsevad edasi rahvusvahelisse hindamisvoor. UNESCO ERK nõukogu vaatab kõik laekunud ja kriteeriumidele vastavad Eesti projektid läbi ja paneb need pingeritta, arvestades projektide potentsiaali UNESCOst rahalist toetust leida. Hinnangu andmisel lähtutakse järgmistest kriteeriumidest: projektil peab olema otsene seos UNESCO prioriteetsete tegevusvaldkondadega; raha võib taotleda spetsialistide või konsultantide teenuste eest tasumiseks; koolituste, seminaride, konverentside, uuringute korraldamiseks, vahendite muretsemiseks (vahendite puhul lisada ka hinnapakkumine), trükiste soetamiseks ja kirjastamiseks; raha ei saa taotleda projekti esitava(te) organisatsiooni(de) haldus- ja palgakulude katmiseks, ehituseks ning sõidukite muretsemiseks; taotletava summa ülempiir on 26 000 USD rahvusliku ja 35 000 USD rahvusvahelise projekti puhul; nõutav on omafinantseering või kaasfinantseering vähemalt 25% projekti eelarvest. Lähem info ja taotlusvorm www.unesco.ee.

2008.-2009.a taotlusvoorus eraldati osalusprogrammist toetust kuuele eesti projektile kokku 89 000 USD. Kahe projekti ülevaade oli eelmises infokirjas, seekord tutvustame ülejäänud projekte.

MTÜ Eesti Noorte Teadlaste Akadeemia (ENTA) projekt „Moldova noorteadlaste juhtimisoskuste kaardistamine ja arendamine“ (15 000 USD)

2009. a. veebruaris viidi läbi kaardistamisuuring, mille käigus selgitati välja Moldova noorteadlaste vajadused rahvusvaheliste teadus- ja arendusprojektide juhtimise vallas. Uuringus osales 240 Moldova noorteadlast ja selle tulemusi tutvustatakse avalikkusele käesoleva aasta lõpus. Uuringu tulemustele toetudes korraldas ENTA 34 Moldova kolleegile 4-päevase interaktiivse koolituse, mille käigus apelleeriti juhtimisoskuste arendamisele kui võtmeaspektile edukas teadus- ja arendustöös. Anti ka ülevaade nii teadusuuringute juhtimise alustest kui ka intersektoriaalsest mobiilsusest.

Eesti tegevused

KALENDER

11.-15.01.2010

Eestit külastab maailmapärandi komitee ekspert Margaretha Ehrström

3.-5.02.2010

Ülemaailmne düsleksiafoorum Pariisis

25.-28.05.2010

2. kunstihariduse maailmakonverents Sõulis

Eesti asjatundjad tutvustasid Eesti ja Euroopa juhtivaid suundumusi ning jagasid oma kogemusi järgmistest võtmevaldkondadest: projektijuhtimine, koostöö ülikoolide ja teadmismahukate ettevõtete vahel (sh innovatsioon), riskianalüüs ja strateegiline mõtlemine, kultuuridevaheline suhtlemine ja kasulike rahvusvaheliste kontaktide sõlmimine, isikliku ja tööaja planeerimine, ressursside planeerimine ning karjääriarendus. Koolitusel osalenud noorteadlased omandasid piisavalt teadmisi ja oskusi, mis võimaldaksid neil iseseisvalt (teadus)projekte juhtida nii kõrgkoolides kui ka äriktoris. Demonstreerimaks intensiivkoolitusel jagatud kogemuste aktuaalsust Moldova kõrgharidus- ja teadusmaastikul ning levitamaks projekti 1. etapi raames läbiviidud uuringu tulemusi, valmib soovitude pakett, mis on suunatud Moldova Teaduste Akadeemiale, Moldova Haridus- ja Noorsooministeeriumile, Moldova Kõrgemale Atestatsioonikomisjonile ning juhtivatele teadus-arendusasutustele ja ülikoolidele doktorantuuri õppekava arendamise osas teadusuuringute juhtimisoskuste ja interdistsiplinaarse mobiilsuse seisukohast. Mainitud ettepanekud ilmuvad projekti lõppraportis. ENTA projekti väljundid on äärmiselt olulised nn kujunevate demokraatiate puhul, kus kavandatakse teadussüsteemis ning noorteadlaste karjääriarendamises olulisi muudatusi. Projekti kohalikuks partneriks on Moldova Noorteadlaste Assotsiatsioon „PRO-Science“.

Lisainfo projekti kohta www.enta.ee/moldova

Rahvakultuuri Arendus- ja koolituskeskuse projekt „UNESCO vaimse kultuuripärandi kaitse konventsiooni rakendamine: nimistu loomine ja teavitustöö“ (15 000 USD)

Projekti eesmärk oli vaimse pärandi väärtustamise ideest kantud andmebaasi väljatöötamine ja käivitamine ning konventsiooni põhimõtete tutvustamine. Vaimse pärandi nimistu loomine on protsess, milles kogukonnad mõtestavad ja määratlevad oma elujõulisuse ning eripära hoidmiseks vajalikke nähtusi ja oskusi.

2009. aasta suvel testisid nimistu esimest versiooni spetsialistid ERMist, Eesti Kirjandusmuuseumist, Tüst ja Võru Instituudist. Veebipõhisele andmebaasile andsid hinnangu ka TÜ suveülikoolis „Local Knowledge and Open Borders: Creativity and Heritage“ osalenud välisekspertid. Saadud vastukaja põhjal täiustati andmebaasi struktuuri ja tehnilist lahendust. Lisaks toetati projekti vahenditest Hiiumaa ja ajaloolise Võrumaa vaimse pärandi kaardistamisega seotud tegevusi.

MTÜ Mondo projekt „Maailmahariduse arendamine Eesti koolides“ (15 000 USD)

Projekti eesmärgiks oli tõsta Eesti noorte teadlikkust arengumaade haridusprobleemidest ning tuua rahvusvaheline hariduskampaania (Global Campaign for Education) Eestisse.

Teema tutvustamiseks kasutati noortepäraseid meetodeid: filme, Internetti, muusikat ning põnevaid külalisi. Kevadel toimus koolides koolikontsertide sari, kus Soome-Tansaania duo Pole Pole käis eesti- ja venekeelsetes koolides esitamas Aafrika rütme suahiili, soome, eesti ja vene keeles, tutvustades samas ka hariduskampaaniat. Poiste kaasatõmbav esinemine sai kõik lapsed kaasa laulma ja trummi mängima. Samuti käisid koolides ringi Ghanast pärit õpetaja Eric Boamah ja Lõuna-Aafrikast pärit õpetaja Paul Senosi, kes rääkisid oma kogemustest õpetajana töötamisest Aafrika erinevates nurkades.

Kevadel avati noortele suunatud maailmahariduse portaal <http://noorte.maailmakool.ee/>, kus saab globaalsete teemadega tutvuda interaktiivsete viktoriinide ja mängude abil. Internetile lisaks kasutati teema tutvustamiseks ka häid kaasaegseid dokumentaalfilme, mis annavad noortele palju kõneainet. Hariduskampaania raames on toodud Eestisse, tõlgitud ja tiražeeritud koolide jaoks kolm filmi haridusprobleemidest Lõuna-Aafrikas, Nepaalis ja Indias. Koostatud on ka õppematerjalid, mis on õpetajale abiks filmide kasutamisel õppetunnis. Septembri lõpus saadeti filmid kõikidesse gümnaasiumidesse ja noortekeskustesse koos noortele suunatud ajalehega „Muuda maailma“, mis räägib samuti haridusest arengumaades ning sellest, kuidas meie saame sealset olukorda paremaks muuta.

©Foto: Johanna Helin (2009). Pildil: Ghanast pärit õpetaja Eric Boamah külastamas Alatskivi kooli

TÜ ja TÜ muuseumide projekt „Struve geodeetilise kaare osana UNESCO maailmapärandisse kuuluva Tartu tähetorni juubeliväljaanne“ (10 000 USD)

TÜ ajaloo muuseumis valmis detsembris e-raamat, mis tutvustab Tartu tähetorni 200 aasta pikkust ajalugu, inimesi, teadussaavutusi ja ajaloolisi instrumente. Seni laialipaisatud teave on nüüd esmakordselt kokku võetud ühte väljaandesse. Rikkalikult illustreeritud interaktiivne arvutiraamat valmis ajaloolaste, astronoomide ja geodeetide tihedas koostöös. Projektis osalesid Tartu Ülikooli, Eesti Maaülikooli, Tõravere observatooriumi ja Soome Maa-ameti teadlased, toetasid Tähetorni ring ja AHHA-keskus. Tähetorni ajaloolisi sidemeid Saksamaaga võimaldas põhjalikumalt uurida Saksa Akadeemilise Välisvahetuse (DAAD) stipendium. Tehnilise teostusega aitasid AS Regio ja Tartu Ülikooli multimeediakeskus. E-raamat „Tartu tähetorn“ on mõeldud laiale huviliste ringile ning on kättesaadav eesti, vene ja inglise keeles.